

СТАНОВИЩЕ

От: професор д-р Мария Георгиева Стоянова, Университет за национално и световно стопанство, преподавател в катедра „Икономическа социология“, научна специалност Социология.

Относно: конкурс за **доцент** по професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата, научна специалност „Социология“ в секция „Публични политики и социални промени“ на ИФС при БАН.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен в ДВ бр. 67 /28.07.2020 г. за нуждите на секция „Публични политики и социални промени“ на ИФС при БАН, съгласно Протокол №22 от 24 .09.2020 г. на НС на ИФС. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № РД 09-463/28.09.2020, издадена от Директора на ИФС.

2. Информация за кандидатите в конкурса

В обявения конкурс участва като единствен кандидат научен сътрудник I степен (главен асистент) доктор Светлана Дойчева Стаменова, секция „Публични политики и социални промени“ при ИФС при БАН. Кандидатката е възпитаник на СУ „Св.Климент Охридски“, завършила е специалност „Социология“ в двете ОКС - „бакалавър“ и „магистър“ през периода 1982-1987 г. През 1994г. се обучава в Централния Европейски университет (CEU), Будапеща, Унгария и става **магистър по политически науки** в Катедра по политически науки, Програма по политика и политическа икономия на пост-комунистическия преход. През 1999г. защитава докторат в Института за политически изследвания при Полската академия на науките и става **доктор по политически науки**. През периода май 2004-октомври 2005 г. е специализирала в университета Уорик , Великобритания и в Лондовското училище за икономически и политически науки.

След придобиване на ОНС „доктор“, научноизследователският, преподавателският и практическият опит на кандидатката се изразяват в следното:

- **научен сътрудник I степен (главен асистент)** в секция „Социален контрол, отклонения и конфликти“ от 2001 до 2018 г. при Института по философия и социология на БАН
- **главен асистент** в секция „Публични политики и социални промени“ при Института по философия и социология на БАН от 2018 г. и в момента;
- **научен сътрудник** в Центъра за изследване на етническите отношения към Школата за здраве и социални изследвания, Университет Уорик, Великобритания – от май 2004 до октомври 2005 г.;
- **преподавател** по учебната дисциплина „Теория и концепции за пост-комунистическата системна промяна“ в катедрата по социология и в катедрата по политически науки в СУ”Св. Климент Охридски“ през учебната 1999-2000 и 2000-2001, в ЮЗУ”Неофит Рилски“ в катедра по социология през 1999-2000 и в Нов Български университет в катедра по политически науки – 1999-2000 г.;
- **експерт и консултант - социолог** по Програма за развитието на ООН и Световната банка, от името на МТСП, Социален инвестиционен фонд - през август 1998-февруари 1999 г.;

- участие в **1 международен и 4 национални проекта**;
- изнесени **18 доклади** на научни конференции;
- изнесени **8 публични лекции** в различни страни – 3 във Великобритания, 1 в Русия, 1 в САЩ, 1 в Гърция и 2 в България;
- написани **общо 22 публикации**, с които участва в конкурса;
- има **21 цитирания** в чужди бази данни, от които 5 в Scopus, 14 в Google Scholar Citation и 1 в Academia.edu.

Кратката биографична справка разкрива, че в обявения конкурс за доцент участва изследовател с богата биография, със сериозни научни постижения и международна известност, както и с мотивираност да продължава да работи усърдно в секцията и Института.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Предоставени са ми за рецензиране пълен набор от документи за участието на гл.ас. д-р Светлана Дойчева Стаменова в конкурса на ИФС за заемане на академичната длъжност „доцент”. Запознаването ми с тях ми позволява да направя следното **обобщение:**

първо, всички публикации са направени след придобиване на ОНС „доктор” и *второ*, тези публикации напълно припокриват научната специалност „Социология”, по която е обявен конкурса.

Кандидатката е **изпълнила изискванията** по ЗРАСРБ и Правилника на Научния съвет за защита на дисертация и заемане на академични длъжности в ИИОЗ –БАН – 27.11.2018 г. за заемане на академичната длъжност „доцент” в ИФС. От Картата за изпълнение на количествените изисквания се вижда, че по всички показатели гл.ас. д-р Светлана Стаменова е **набрала общо 785 точки, което представлява 1,8 пъти повече от изисквания минимален праг 430.**

Констатацията на рецензента се потвърждава и от Протокол №22 от 24.09.2020 г. на НС на ИФС.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Гл.ас.д-р Светлана Стаменова има придобит преподавателски опит. През учебните 1999-2000 и 2000-2001 г. е лектор по учебната дисциплина „Теории и концепции за пост-комунистическата системна промяна” в 3 университета - СУ в катедрите по социология и по политология в СУ(общо 2 зимни семестъра), в катедра „Социология” в ЮЗУ(1 зимен семестър) и в катедрата по политически науки на НБУ (1 летен семестър).

Владее английски и руски език – писмено и говоримо и полски – само говоримо.

Гл.ас.д-р Светлана Дойчева Стаменова се ползва с уважение сред социологическата и политологическата колегия.

5. Обща характеристика на научната, научно-приложната и педагогическата дейност

В своята научно-изследователска дейност кандидатката е представила публикации, проекти и изследвания, които разкриват нейното научно амплуа – национална идентичност, етническа идентичност, политически науки, политически отношения, политическа подкрепа, политическа промяна, неолиберализъм и глобализация, междуетнически отношения и др.

Определящо е направлението в областта на теории и концепции за посткомунистическата системна промяна, по което изнася лекции пред студенти в 3 университета.

Д-р Стаменова участва в конкурса с общо **22 публикации**, от които 2 монографии, 1 глава от колективна монография, 7 студии, 12 статии - 2 от които са на английски език.

Кандидатката е участвала в **1 международен и 4 национални проекта**, които покриват изследователските ѝ интереси. Ръководител е на 1 национален проект, автор е на 1 представително сравнително емпирично изследване на политически и икономически ориентации на населението в Югоизточна Европа през 2001 (България, Сърбия, Черна гора и Македония); автор е на национално представително емпирично изследване по политически и икономически ориентации на българите през 2000 г.; участник е като преподавател в проект „Гражданско образование” в СУ, ЮЗУ и НБУ.

Взела е участие с **доклади в 18 научни конференции**, от които 2 в чужбина.

Изнесла е **8 публични лекции** – 3 във Великобритания, 1 в Русия, 1 в САЩ, 1 в Гърция и 2 в България.

Рецензираните научни публикации намират отражение в българската и в чуждестранната литература. В представените ксерокопия на цитиранията става ясно, че те са **21 цитирания** в чужди бази данни, от които 5 в Scopus, 14 в Google Scholar Citation и 1 в Academia.edu.

Рецензентът приема всички публикации и цитирания за отговарящи на тематиката на конкурса и подлежащи на рецензиране.

6. Научни и научно-приложни приносни резултати

Приносните научни и научно-приложни резултати, които е постигнала гл.ас. д-р Стаменова се отнасят до:

- ясно и коректно дефиниране на различните видове идентичности – етническа, политическа, национална, гражданско-политическа и етно-културна, върху основата на които е изяснено изграждането на българското национално съзнание и социалната толерантност;
- класифициране на основните фактори, оказващи ключово въздействие върху социалната толерантност спрямо отделните етноси у нас. Определяне на политическата толерантност като доминираща, с което се обяснява защо идеологическите влияния сред българското етническо мнозинство, спрямо другите етноси в страната, имат по-устойчив характер;
- класифициране на различията между България и Румъния и страните от ЦИЕ, свързани с процесите на политически и икономически трансформации в тях, разкриване на различията и в самоидентификацията на отделните класи в стратификационните системи на изследваните общества;
- проследено и анализирано е развитието на социалното мислене на населението на Балканите, акцентирано е върху гражданското и индивидуалното съзнание, както и върху твърдението, че на Балканите няма общ модел, обясняващ междуетническата толерантност. Повечето доказателства са за общ модел на страните от бивша Югославия, с изключение на сръбския и македонския случай, в които имат превес идеологическите фактори;

- добре защитена е тезата за различия в социалното мислене в селата и големите градове и обяснен факта, че толерантността в селата е по-висока, отколкото в градовете;
- по емпиричен път са изведени проблемите, свързани с развитието на демократичните процеси и равнището на политическата подкрепа в нейните разновидности. Предложени са идеи за създаване на политики за укрепване на демократичните принципи и за преодоляване на кризата на демокрацията.

7. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Приносите на гл.ас. д-р Светлана Стаменова са с теоретична и приложна значимост за развитието на социологическото и политологическото познание в новите условия на неолиберализъм, глобализация и мултикултурализъм, от една страна, а от друга, на националната държава и национализма.

Рецензентът изразява принципно съгласие с формулираните от кандидатката приноси. Приносите отразяват коректно нейната научноизследователска работа и постижения.

7. Критични бележки и препоръки

Гл.ас.д-р Светлана Стаменова има сериозна изследователска, педагогическа и публикационна дейност, както и участие в достатъчно на брой научно-изследователски проекти. Изследователските търсения на кандидатката са насочени преимуществено към изучаване на демократичните промени в България и подкрепата за тях, поради което ѝ препоръчвам да продължава да ги изучава.

Заемането на академичната длъжност „доцент“ за нуждите на секция в секция „Публични политики и социални промени“ на ИФС при БАН ще изисква в бъдеще и по-активна работа с млади изследователи и особено научно ръководство на докторанти.

8. Заключение

Кандидатката за обявения конкурс гл.ас. д-р Светлана Дойчева Стаменова изпълнява законовите и вътрешно нормативни изисквания на БАН за заемане на академичната длъжност „доцент“. Нейните трудове разглеждат значими проблеми за социологията и политологията и са разработени на високо научно ниво. Посочените научни и практико-приложни приноси заслужават висока оценка.

Посоченото по-горе ми позволява да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да гласуват **положително** за избора на гл.ас. д-р Светлана Дойчева Стаменова за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата, научна специалност „Социология“ в секция „Публични политики и социални промени“ на ИФС при БАН.

12.11.2020 г.
София

Подпис: .....
(проф. д-р Мария Стоянова)